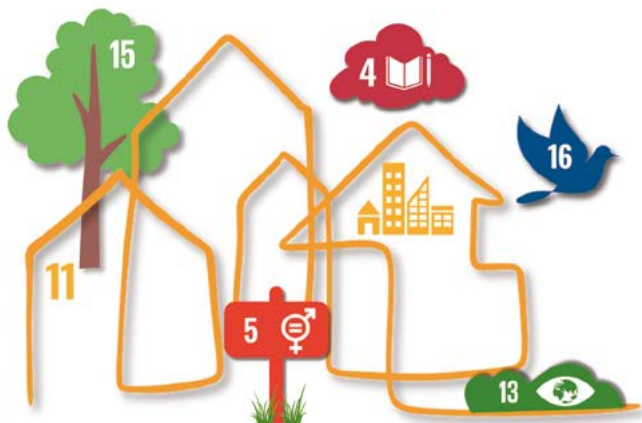

16. KULTURA, KOMUNIKAZIO ETA GARAPENERAKO NAZIOARTEKO TOPAKETA

UPV/EHU Uda Ikastaroak 2025

BIZKAIA ARETOA - UPV/EHU

EKAINAK 16 - 17

Hiriaren hazkunde ereduaren
eraginak jasangarritasunean

GARAPEN IRAUNKORRERAKO HELBURUAK

1 POBREZIA
DESAGERTZEA

2 GOSERIK
EZ IZATEA

3 OSASUNA ETA
ONGIZATEA

4 KALITATE ONEKO
HEZKUNTZA

5 GENERO-
BERDINTASUNA

6 EDATEKO URA
ETA SANEAMENDUA

7 ENERGIA
ESKURAGARRIETA
EZ-KUTSATZAILEA

8 LAN DUINA ETA
HAZKUNDE
EKONOMIKOA

9 INDUSTRIAL
BERRIKUNTZA ETA
AZPIEGITURA

10 DESBERDINTASUNAK
MURRITZEA

11 HIRI ETA
KOMUNITATE
IRAUNKORRAK

12 EKOIZPEN ETA
KONTSUMO
ARDURATSUA

13 KLIMA BABESTEKO
EKINTZA

14 URETAKO
BIZITZA

15 LEHORREKO
BIZITZA

16 BAKEA, JUSTIZIA
ETA INSTITUZIO
SENDOAK

17 ITUNAK
HELBURUAK
LORTZEKO

**GARAPEN
IRAUNKORRERAKO
HELBURUAK**

Hirien hazkunde ereduaren eraginak jasangarritasunean

Egunak: ekainak 16 eta 17

Lekua: Baroja gela, Bizkaia Aretoa, Bilbo

Hizkuntza: gaztelania, eta aldi bereko itzulpena euskarara eta fratzesera

+info: info@kcd-ongd.org

Errelatorea: Andrea Ruiz Balzola (Begirune fundazioa)

Gero eta pertsona gehiago bizi dira hirietan. Nazio Batuen arabera, gaur egun, munduko biztanleriaren % 57 bizi da hiriguneetan, eta 2050erako kopuru hori 6.600 milioi pertsonakoa izatea espero da.

Itxuraz geldiezin den hazkunde horren aurrean, galdera hauek egiten dizkiogu geure buruari: Zer hirigintza-eredu ari gara sustatzen? Lehenesten al da gizarte-, ingurumen- eta kultura-jasangarritasuna?

Erreakzio ugari ditugu. Gidatzen gaituen —oraingoz behintzat— sistema neoliberalean, ia dena bihurtzen da merkatu-ondasun. Hiri askotako erdiguneetan galtzen ari da eguneroko bizitza, eta kontsumoarekin eta turismoarekin ordezkatzeko. Aldaketa horren ondorioz, auzo herrikoiak bisitarientzako gune bihurtzen dira, eta gune horiek parke tematikoen antza har dezakete. Gainera, milaka etxebizitza apartamentu turistiko bihurtzen dira. Ondorioz, prezioek gora egiten dute izugarri, espekulazioa sustatzen da eta garestitu egiten dira etxebizitzak, tokiko merkataritza-guneak eta kultura-guneak.

Eredu horrek bereziki eragiten die gazteei, horietako askok lan prekarioak baitituzte, bai eta migratzaileei ere, kasu askotan

Europako hirietako lan- eta demografia-hutsuneak betetzera etorri eta marjinatuak izaten baitira.

Gainezka egin duen hiri-hazkundearen aurrean, funtsezko galdera batean jarri nahi dugu arreta Kultura, Communication y Desarrollo elkartean: Zertarako eta zeinentzako eraikitzen dira hiriak? Elkarbizitzarako eremuak aldarrikatzen ditugu, eta, bereziki, etxebizitza, tokiko ekonomia eta kultura ondasun komunak direla defendatzen dugu, justizia sozialaren eta zaintza kolektiboaren bidez babestu beharrekoak.

KCD GGKEk Kulturari, Komunikazioari eta Garapenari buruzko Topaketa hau proposatzen du hausnarketa kritikorako gune gisa, 11. GJHarekin eta 2030 Agendarekin elkarriketan. Esperientziak trukatuak ditugu Hegoalde Globalaren eta Iparraldearen artean.

Hitzaldi, mahai-inguru eta kasu praktikoen bidez —Gandioletik eta Saint Louisetik (Senegaletik), Habanatik eta Euskaditik— erantzun kolektiboak bilatuko ditugu, gure hiriak gune gizatiarragoak eta bizigarriagoak izan daitezen.

Hartu nahi duzu parte eztabaidan?

Ikasleak, profesionalak eta herritarrak gonbidatzen ditugu kulturarteko elkarriketa eraldatzaile horretan parte hartzera, elkarrekin birpentsa dezagun nola habitatu, nola bizi eta nola eraiki guztiona den hori.

Apustu sendoa ondasun komun globalaren alde.

Zatoz eta kontaguzu zer hiritan bizi nahi duzun!

J. Carlos Vázquez Velasco

Zuzendaria

Kultura Communication Desarrollo KCD GGKE

Bilboko «Film Sozialak» Zinema Ikusezinaren Nazioarteko Jaialdia

EGITARAUA

16 ASTELEHENA

9:30 - 10:00

PARTE-HARTZAILEEN ERREGISTROA

10:00 - 10:30

TOPAKETAREN INAUGURAZIOA ERAKUNDEEKIN

UPV/EHU · KCD GGKE · eLankidetzaz - Garapenerako
Lankidetzaren Euskal Agentzia · Bizkaia Foru Aldundia ·
Gipuzkoako Foru Aldundia · Bilboko Udala.

10:30 - 11:00

INAUGURAZIO-HITZALDIA:

HIRIEN EGUNGO HAZKUNDE-EREDUA

- **Enkarni Gómez.** EHUko Arkitekturako Goi Eskola Teknikoko irakaslea. Architectural and Urban Contemporary Heritage-ren (ARURCOHERen) Arkitektura eta Hiri Ondareari buruzko Erasmus Mundus Masterraren koordinatzailea
  - **Koldo Tellería.** EHUko Arkitekturako Goi Eskola Teknikoko irakaslea. Hirigintza-arloa. Partaidetzazko hirigintzan eta generoan aditua
-

11:00 - 11:30

SOLASALDIA: HIRIGINTZA FEMINISTA

Sara Ortiz Escalante. Col·lectiu Punt 6 kooperatibaren bazkide sortzailea

---

11:30 - 12:00

KAFERAKO ETENALDIA

12:00 - 13:30

**SOLASALDIA: GENTRIFIKAZIOAREN ERAGINAK ETA
ERRONKAK**

Dinamizatzailea: Enkarni Gómez. EHU

- **Jose Mansilla.** Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) unibertsitateko hiri-antropologoa eta irakaslea
  - **Eritz Mendizabal.** Soziologoa, eta Bihotzean (Alde Zaharreko Auzo Elkarte) eta SOS Alde Zaharra elkarteetako kidea
  - **Iraide Fernández.** Euskal Herriko Unibertsitateko irakaslea
  - **Iker Eizagirre.** Hiritik At Koop kooperatibako bazkide langilea
-

13:30 - 14:00

**KASU PRAKTIKOA: GANDIOLEKO, SENEGALEKO,
ESPERIMENTAZIO - GUNE JASANGARRIA**

Mamadou Dia. Hahatay Son Risas de Gandiol elkartearen sortzailea

17 ASTEARTEA

9:30 - 11:00

**SOLASALDIA: KULTURA, HIRITARGOA ETA
JASANGARRITASUNA - HIRI BIZIGARRIEN ERRONKA**

Dinamizatzailea: Pilar Pérez-Fuentes. Historialaria (EHUko Experiencia Moderna Taldea)

- **Mireia Ferri.** Arkitektoa eta ikertzailea
- **Sinecio Verdecia.** Habana Hiriko Historialariaren Bulegoko Poesiaren Etxeko zuzendaria
- **Ariana Larrondo AKA Emilia.** Soziologoa eta aktibista. Hija del Nopal DJ proiektua lantzen du eta QuitaPenas Kolektibo Elkartearen kofundatzailea da
- **Nerea Díaz.** Espacio Open kulturgunearen sortzaile eta zuzendaria

11:00 - 11:30

PROIEKZIOA: "LA BANDA" (17 min.).

Leo Jiménez-en eta Delia Márquezen **film laburra**

11:30 - 12:00

KAFERAKO ETENALDIA

12:00 - 12:30

KASU PRAKTIKOA: HABANAKO HIRIGUNE HISTORIKOARI APLIKATUTAKO KUDEAKETA-EREDUAREN GARAPEN INTEGRALAREN BOST ZUTABEAK. KULTURA ETA PARTE-HARTZEA ONDARE-HIRIAN

- Patricia Rodríguez. Habana Hiriko Historialariaren Bulegoko Plan Maisuaren zuzendaria
  - Katia Cárdenas Jiménez. Habana Hiriko Historialariaren Bulegoko kultura-kudeaketaren zuzendaria
-

12:30 - 13:00

KASU PRAKTIKOA: ST LOUIS HIRIA ETA HAREN JASANGARRITASUNA UNESCOREN ESTANDARREKIN BAT

- Fatou Diop. GESTES - Gereno Laborategiko koordinatzailea eta Défando elkarteko presidentea
  - Abdoul Sow. Senegaleko Ikasketa eta Dokumentazio Zentroko irakaslea eta zuzendaria
-

13:00 - 13:30

ONDORIOEN TXANDA

Ibilbide-orria egitea. Partaide guztiak

13:30 - 14:00

PERFORMANCEA: KARTOIZKO ETXEAK - HIRI BIZIGARRIAK ERAIKITZEN. Emaús Gizarte Fundazioa

ENKARNI GÓMEZ

(Euskadi)

EHUko Arkitekturako Goi Eskola Teknikoko irakaslea. Architectural and Urban Contemporary Heritage-ren (ARURCOHÉren) Arkitektura eta Hiri Ondareari buruzko Erasmus Mundus Masterraren koordinatzailea

---

KOLDO TELLERÍA

(Euskadi)

EHUko Arkitekturako Goi Eskola Teknikoko irakaslea. Hirigintza-arloa. Partaidetzazko hirigintzan eta generoan aditua

---

SARA ORTIZ

(Bartzelona)

Col·lectiu Punt 6 kooperatibaren bazkide sortzailea

JOSE MANSILLA

(Bartzelona)

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) unibertsitateko hiri-antropologia eta irakaslea

ERITZ MENDIZABAL

(Bilbo)

Soziologoa, eta Bihotzean (Alde Zaharreko Auzo Elkarte) eta SOS Alde Zaharra elkarteetako kidea

---

IRAIDE FERNÁNDEZ

(Euskal Herria)

Euskal Herriko Unibertsitateko irakaslea

IKER EIZAGIRRE

(Irun)

Hiritik At Koop kooperatibako bazkide langilea

MAMADOU DIA

(Senegal)

Hahatay Son Risas de Gandiol elkartearen sortzailea

PILAR PÉREZ-FUENTES

(Euskadi)

Historialaria (EHUko Experiencia
Moderna Taldea)

MIREIA FERRI

(Balentzia)

Arkitektoa eta ikertzailea

SINECIO VERDECIA

(Kuba)

Habana Hiriko Historialariaren
Bulegoko Poesiaren Etxeko
zuzendaria

ARIANA LARRONDO

AKA EMILIA

(Abya Yala)

Soziologoa, musikazalea eta
aktibista, Quitapenas Colectiva
Kultur Elkartearen sortzailekidea

PATRICIA RODRÍGUEZ

(Kuba)

Habana Hiriko Historialariaren
Bulegoko Plan Maisuaren
zuzendaria

KATIA CÁRDENAS

(Kuba)

Habana Hiriko Historialariaren
Bulegoko kultura-kudeaketaren
zuzendaria

FATOU DIOP

(Senegal)

GESTES - Gereno Laborategiko
koordinatzailea eta Défando
elkarteko presidentea

ABDOUL SOW

(Senegal)

Senegaleko Ikasketa eta
Dokumentazio Zentroko
irakaslea eta zuzendaria

NEREA DÍAZ

(Bilbo)

Espacio Open kulturgunearen
sortzaile eta zuzendaria

CINE INVISIBLE

FESTIVAL INTERNACIONAL
FILM SOZIALAK 2025 BILBAO

URRIAREN 16etik 23ra